

A becsületes kisiparosok üzenete

A minap tanácskoztak Csongrád megye kisiparosai. Sok szó esett itt szakmai továbbképzésükről, az ipari tanulók foglalkoztatásáról, a mestervizsgáról, a kisiparosok feladatairól. A beszélgetés során kiderült, hogy a legtöbb kisiparos tisztában van hívatásával. Előrendű feladatának tartja a lakosság igényeinek kielégítését. A sok-sok felszólaló közül külön ki kell emelnünk László András szegedi férfit, aki a következőképpen fogalmazta meg a kisiparosok anyagi helyzetét.

— Kérlek, 380 kisiparos közül körülbelül negyvenen nem fizetik rendesen az adójukat — mondta László András. — Sajnos, a köztudatba az megy át ebből, hogy a kisiparosok nem teljesítik legelemibb kötele-

zettségeiket. Egynehány hanyag, lusta iparos miatt kell szegényeznünk. Innen, a megyei tanácskozásról üzenem ezeknek a mulasztó kisiparosoknak: vegyék tudomásul, hogy mi, a többség — a becsületes többség — nem azonosítjuk magunkat velük. Elítéljük magatartásukat. Igyekezzenek megelőzni mulasztásukat, ne kelljen miatuk szegényeznünk.

— Az utóbbi időben sajnos nem egy szegedi kisiparos állt a bíróság előtt orgazdaság és egyéb törvénybe ütköző cselekmény miatt. Ezek is igen rontják hírnevét. De az a hírcsók, ezek sokkal kevesebben vannak, mint a becsületesen dolgozó kisiparosok, s nem rontják el hírnevüket. S mi is mélyregeesen elítéljük ezeket az embereket, megvetjük, s nem tartjuk magunk közé valóknak. Csak helyesebb tudjuk, ha ezektől megvonjuk iparjogosi juttatásukat.

László András felszólalását nagy tetszéssel fogadták az iparos-küldöttek, szívükből beszélt.

Félmillió téglát tervén felül a szőregi gyárból

A szőregi téglagyár kis- és nagyüzemi munkáskollektívája a tavasszal a téglagyártási szezon kezdetén a megyei egyesüléshez tartozó üzemek között az utolsó helyről indult. A rossz időjárás és a bányavízessége miatt márciusban egyetlen téglát sem tudtak gyártani, pedig a gyártásterv szerint e hónapban is nyolcszázszázötven téglát kellett készíteniük. A kemence újjaépítése miatt az égetési munkálatok is igen nagy késéssel indulhattak el. A gyár áprilisi égetési terve 2 millió 700 ezer téglát volt és ebből a mennyiségből sem tudtak egy darabot sem kiégetni a tervezett hónapban.

Már-már úgy látszott, hogy

a szőregi téglagyár a megyében az év idején mindvégig az utolsó között kullog majd. A megyeszerte ismert, viszonylag kisszámú munkáskollektíva azonban néhány hónap alatt megfordította az üzemek közötti versenyben a sorrendet. A második negyedévben a nyers gyártási terv teljesítésében már az első helyre kerültek az összes megyei üzemek előtt, s végülis örömmel jelentették, hogy a harmadik negyedévi tervteljesítéssel is elkészültek. Azon túlmenően, hogy a nagy márciusi lemaradást pótolták, tervén felül közel ötszáz ezer téglát gyártottak, s pótolták a tégláégetésben történt lemaradásukat is.

FŐUTCA

Spanyol—francia film a Fáklya Moziban

Díjnyertes alkotás Juan Antonio Bardem spanyol rendező nagyszerű filmje. De külön díjat érdemelt volna az Isabelle-t alakító Betsy Blair csodálatos játékáért, külön díjat érdemelt volna a film operatőre a nagyszerű felvételekért, Kozma József, a magyar származású francia zeneszerző finom filmzenéjéért és főképpen maga a rendező, a realista filmábrázolás izgalmas egyénisége, Bardem.

A film története ennyi: Egy vénlányhoz érkezik a régen várt szerelem. A csúnyácska Isabelle megszépül és megfiatalodik a megtalált érzés fényében. Juan vallo-mása azonban kegyetlen csalás. Egy kisvárosi társaság piszkos kis hecce, akik unalmukat eldúzni kívánván, nem riadnak vissza attól sem, hogy egy kis szórakozás kedvéért embereket kétségbeesésbe kergessenek. Isabelle-nek is ezt szánják. A terv az, hogy Juan egészen az utolsó pillanatig hitegesse a lányt és csak az eljegyzés kihirdetése után elhagyja. Estélyen mandja meg neki, hogy tréfa volt az egész. A tréfa azonban Juan ellen fordul. Amikor látja, hogy Isabelle mennyire boldog és mennyire hisz benne, milyen ösztönösen és igazán szereti, lelkiismeretfurdalása az aljas

tréfa miatt szinte felborítja a lelki egyensúlyát. A további mesészüvet ezután igen megrázóan és tartalmasan oldja meg a film.

Betsy Blair ismét öregedő lányt játszik, mint nagy filmjében, a Marty című amerikai filmben. Isabelle azonban sokkal több, mint a Marty szürke kis vénlány. Isabelle áldozat. A kispolgári élet tartalmatlanságának, ürességének áldozata. Az egyéni tragédiájának bemutatásában sűrűsödik össze a film kritikai, társadalombírói mondanivalója: Ez a tartalmatlan élet kiöl az emberből minden jót, minden szépet, kiöl az akaratot és a jobb, a tisztább utáni vágyakozást is!

— Tudja, ha az ember dolgozik, nem jut eszébe az idővel törődni. Minden napnak megvan a maga gondolja, baja, különben is olyan egyformák ezek a napok. Csak a nevük más. S hogy elmúlt az idő! Nem is olyan régen fiatal lány voltam, udvaroltak, táncolni jártam, most meg három lányom is van, a legidősebb maholnap nagylány lesz és látja, a hajam is őszülni kezd.

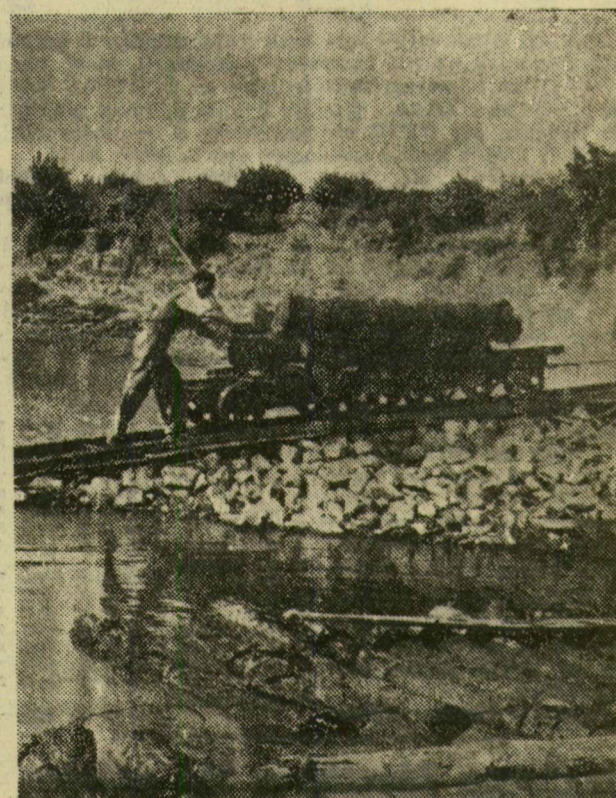
Igen, a szeptemberi napsütés ősz szálakat csillant meg Pálfalvi Istvánné hajában. Tíz esztendője dolgozik itt a Ruhagyárban, egyike a gyár legrégebbi munkásainak. Erről a tiz, munkával eltöltött esztendőről beszélgetünk egy padon ülve, a gyár udvarán.

— És én nem is tudom, olyan furcsa most visszanézni, földézni mi volt, hogyan volt. Nem jut az ember eszébe szinte semmi. Tudom, akkoriban nehezebb volt a tanulás, nehezebben éltünk. Apám ugyan azt akarta, hogy tovább tanuljak, de én lemondtam a tanulásról, nem akartam, hogy miattam nélkülözzenek otthon. Szabás-varrást tanultam egy varrodában, aztán pedig távirászt lettem és a MÁV-nál dolgoztam egészen 1945-ig, amikor férjhez mentem. A férjem most rendőrtiszt, akkor még kereskedősegéd volt. 1946-ban lett rendőr. Ahogy férjhez mentem, nem dolgoztam, otthon voltam négy évig. De jöttek a gyerekek, s az élet is nehezebb volt még abban az időben. Így hát 1949-ben eljöttem, vagyis elmentem az akkor még Újszegeden működő nagy varrodába, amely később ide költözött át, s jól felszerelt gyár lett belőle. Tíz év óta megszakítás nélkül dolgozom itt és soha semmi baj nem volt velem. Most a délelőtti műszakban a 9-es munkateremben vagyok, kabátokat varruk. Különböző 1956 óta tagja vagyok a pártnak, ezenkívül szakszervezeti bizalmi és most kaptam meg a »Kiváló dolgozó« oklevelet a vele járó pénzjutalommal. Miről is beszélhetnék még?...

— A gyerekeim? Jaj, három nagyon aranyos kislányom van. A legidősebb 12 éves, a középső tíz, és a legkisebb nyolcéves. Kár, hogy nem láthatja őket. A legidősebb tanul legjobban, tisztá jeles a bizonyítványa. Képzelmű, mind a három tanárnő, meg tanítónő szeretne lenni. Ha jól tanulnak, tovább is taníttatjuk őket, sokat tervezgetünk már a férjemmel...

Ahogy a gyerekeiről beszél, kifényesedik a szeme, szinte fiatal lányosan csillog. Kipirosodik az arca, úgy mondja, mondja önfeladten. Anya, s az anyák nagyon nagyon sokat tudnak beszélni a gyerekeikről. A szemükről, a sírásukról,

Bőven érkezik fa tutajban a Tiszán

(Markovits Tibor fény.)

A Tisza melletti erdőgazdaságokból vízen szállítják a kitermelt nyárfarönköket, a Szegedi Falemezgyár és üzemtelepei, a Gözfűrész, a Gyufagyár, a Ládagyár számára. A tutajok leeresztése sokkal olcsóbb, mintha vonatokban juttatnák a fát Szegedre. Ugyanakkor a víz a fabetegségeket is meggyógyítja. A Gözfűrész részére ez évben eddig 200 vagon nyárfát tutajoztak le a Tiszán. A hattagú Terhes-brigád nyolc óra alatt két és fél vagon rönköket szállít a vízről a telepre. A kis kocsi a víz alá merül, a rönköket fölé csúsztatják, majd — mint képünk mutatja — kötél segítségével felvonatják a telepre.

ÖLTÖZKÖDÉS és magatartás

Mióta öregek és fiatalok élnek egymás mellett, azóta természetes szokás, hogy az idősebb generáció mindig elégedetlen a fiatalokkal, s elégedetlenségében az igazságot mellőzi meg a meg nem értő túlzás is. A dolog csak annyit változott, hogy ma a korosabb generáció sem olyan konzervatív, mint hajdan, és sokkal inkább a jóindulat, a segítőkészség vezeti a vélemény-nyilvánításban, mint a nekidühödött elkeseredettség. A nyáron meglett, komoly emberek tanácskoztak Szegeden — józanul sorbaszedték a mai fiatalok erőnyeit és hibáit; örömmel konstataáltak, hogy szellemileg, lelkiileg és erkölcsileg egészséges ifjúság nő utánuk, kiegyensúlyozott életmóddal, magasabb kultúrával, fejlettebb ízléssel... de...

— Ez az ellenvetés, ez a »de« komoly és jogos elmarasztalásokat is tartalmazott. Egyik legérdekesebb összefüggésként az öltözködés és magatartás dolgait, összefüggéseit bogozgatták röviden.

A téma megérdemli, hogy a nyomon elindulva többet időzzünk vele. Öröm végigcsátálni a korzón, s látni a sok jól öltözött

fiatalt. Modern szabású öltönyök, csinos szoknyák, blúzok, kardigánok, új divatú cipők, — nemcsak a kirakat üvege mögött kacsintgatnak az ifjúságra, mert ami az üveg mögött sorakozik, azt ott sétáltatják magukon a korzón. Ezt a szép látványt azonban itt-ott megtöri az egzotikus szélsőség és ízléstelesség. Bizarr frizura, blúz és nadrág, ezekhez időmíttott furcsa és groteszk testtartás és hányaveti módor.

Egy magyar közmondás azt tartja: »Madarat tolláról...« Ha ezt az egyszerű, régi igazságot általánosítjuk, oda jutunk, hogy a szélsőséges öltözetű fiatalok ízlésselileg romlottak, s magatartásuk káros, fertőző. Es nem sokat tevéünk. Igazságtalanság volna ugyanakkor, ha válogatás nélkül megbélyegeznénk őket hullágnak hajlandósággal.

A jampec modori

azonban nem lehet róluk letörölni. Közjűk tévedt, kifinomodott ízlésű, gyenge akaratú fiatal is nem egy

— ezek lélekben talán még nem azonosultak a székta vezéralakkjaival, de a »legjobb úton« vannak afelé. Nevezhetnénk ezt a jelenséget »természetes kiválasztódásnak« is — hiszen saját maguk különítik el magukat az általános baráti közösségektől, elismerve és vállalva ennek a magatartásnak az ödiumát, s dacolva a közízléssel és gyakran a közérkölcselel is.

Mint ahogy ezt a különleges »fajt« sem lehet teljesen egy nevezőre hozni, éppúgy tévedés lenne az a feltételezés, hogy azok között, akik óvakodnak öltözködésükben a kirívó szélsőségektől, nincs az előbbiekkal jellemében és magatartásban azonos.

Az »okos« huligán nem tűntet külsőségekkel, romlottságával nincs összefüggésben öltözködése — vagy legalább is nem tart vele lépést. S e két dologra nincsenek mindig egyformán figyelemmel az emberek. Jellembeli tulajdonságokat következtetni az öltözködésből — csalsó dolog. Az ízlés és magatartás elkorcsosulása sem jár mindig egy úton. Éppen ezért nem szabad elhamarkodni az ítéletet. Ezek a külső jegyek egy-egy fiatal esetében magatartásbeli ficamodásokkal párosulhatnak, de helyesebb, ha a tapasztalt magatartás alapján állítunk fel értékmérőt, mert a jampecség és huligánság nem valami külső tulajdonság — lényegbeli, jellembeli dolog.

(min)

Bővítik a Kamaraszínház színpadát

Átalakítják a ruhatárat és dohányzót is létesítenek

Az első kerületi tanács pénzügyi osztálya a közszolgáltatási terv keretében 11 000 forinttal támogatja a Kamaraszínház korszerűsítésének munkálatait. E beruházási összegből és a színház »házi« pénzkészletéből átalakítják, mélyítik a színpadteret. S ugyancsak a színpadon a két kapcsolótáblát egyesítik, s új áramköröket létesítenek. A ruhatárat átköltöztetik a jelenleg még a Szovjet—Magyar Baráti Társaság tulajdonában lévő földszinti terembe, a ruhatár mellett a tűzrendészeti szabályoknak megfelelő korszerű dohányzót is létesítenek. Megrendelték már az új, színes transzparenst is a Szegedi Tatarozó Vállalattól, s remélik, hogy pöntekre már a színház homlokzatát díszíti.

Gépalkatrészek műanyagból

A taskenti textilgyárban ma már mintegy 30 gépalkatrészt készítenek műanyagból. Ezáltal a gépek súlya több, mint 100 kilóval csökkent. Jelentős előny az is, hogy míg a múltban egy acélalkatrész elkészítése 17 különféle kovácsoló eljárást és öt fajta gépi megmunkálást igényelt, addig ma már ezt két művelettel, műanyagból készítheti el.

A gyárban a műanyagok különféle fajtáját használják fel. Faforgácsból úgynevezett faplasztikot préselnek, ötven különféle alkatrészt pedig a porkohászat eljárásával műanyagokból állítanak elő.

A mi napunk eljut a delelőre

az első tétova lépésekről, a kicsi kezekről és lábokról és minden szavuk egy-egy simogatás, egy-egy csók — szeretet.

— En 1956-ban is értük reszkettem, öket féltettem, nem magamat. Meg persze az uramat, aki nem jöhetett haza, a rendőrségen kellett lennie. Tudja, Felsővárosban suhancok, meg olyan vagányfélék járkáltak és össze-vissza lövöldöztek géppisztollyal. Jaj istenem, mi lesz, ha betörnek az ajtót, ha bejönnek — gondoltam. Mi lesz a gyerekekkel? Szörnyű volt, de szerencsére hamarosan vége lett.

— És azóta sok minden meg is változott. Textilutalványt kapunk, meg nyereséges részesedést. Érdemes minél jobban dolgozni. Meg aztán, ha mosni akarunk, az üzem kölcsönöz mosógépet, hogy ne kelljen a munkából fáradtan hazatérve nekünk gyúrni, csavarni a szennyes ruhát. Most nyáron Siofokon nyaraltunk két hétig a gyerekekkel együtt. A férjem kapott családi beutalót. En magam is mehettem volna már az üzemből többször, de az uram nem engedett el egyedül. Lehet, hogy féltett egy kicsit —, mosolyodik el.

— Nagyon boldogan élünk. A kenyér, a munka gondolja nekünk régóta nem gond már. S az apró-cseprő mindennapi bajokat sikerült mindig elhárítani és ezután is sikerülni fog. Ezek nélkül tán unalmas volna az élet. Tele vagyunk tervekkel: most épp egy szobabútort szeretnénk venni. Nagyon kellene már. És még mennyi mindent szeretnénk venni ezenkívül...

— Hogy mire vágyom? Azt hiszem jó lenne nagyon sokáig élni. Szeretném taníttatni, férjhez adni a lányaimat. Szeretném boldognak látni őket és szeretnék sok unokát dédelgetni. És szeretnék dolgozni itt a gyárban, ameddig csak erőm lesz hozzá. Tudja mit szeretnék még nagyon? — teszi hozzá nevetve. Ugy szeretnék már egyszer nyerni a lottón. Mióta van, mindig csinálok, veszem, ki-töltöm és várok: na hátha majd most! És mindig semmi. Egy találat legfeljebb. Hát nem borzasztó?

Arca kétségbeesést mörköl. Nevetve vigasztalom.

— Erzi milyen melegen süt a nap? Jó idő van. Jó meleg, szeptemberi nyár. A mi nyarunk, vénasszonyok nyara — búcsúzik tőlem. Még visszaküldte: — Aztán jót írjon ám! —, s bemege a zúgó-zakatoló gépek közé. Mert dolgozni kell. Tíz év. Egy órahossza a történelemből. A hajnalhasadásé. S a mi napunk el fog jutni a delelőre.

Papp Lajos